

ΑΓ.ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 11 -- ΠΕΙΡΑΙΑΣ -- 18532 -- ΤΗΛ. 210-4224752, 4223687

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2019 ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

α. *Μετά το τέλος των Βαλκανικών Πολέμων η ενσωμάτωση της Θεσσαλονίκης στην Ελλάδα...εργατικής ιδεολογίας στη χώρα (σελ 46)*

β. *Μία από τις δύο μεγάλες παρατάξεις που συγκροτήθηκαν στην Εθνοσυνέλευση του 1862-1864 ήταν οι ορεινοί που απαρτίστηκαν από διάφορες ομάδες ... πλοιοκτητών (σελ. 77)*

γ. ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ: *Η ελληνική κυβέρνηση, ... (ΚΤΕ)*

& (ΟΠΩΣΔΗΠΟΤΕ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΘΕΙ):

Με πρωτοβουλία της ΚΤΕ, ...οριστική στέγαση» (σελ. 153)

&

Η ΕΛΠ λειτούργησε μέχρι το τέλος... στους πρόσφυγες (σελ. 155)

ΘΕΜΑ Α2

α. Σ

β. Λ

γ. Σ

δ. Σ

ε. Λ

ΘΕΜΑ Β1

α.

Οι Φιλελεύθεροι προκήρυξαν εκλογές... βασιλιά. (σελ. 96)

&

Τον Νοέμβριο του 1920... βασιλιά Κωνσταντίνο . (σελ. 50)

&

Η συνασπισμένη αντιπολίτευση κέρδισε, λοιπόν, τις εκλογές... το σύνταγμα (σελ. 96-97)

β. *Οι σύμμαχοι , σε αντίποινα, έσπευσαν ...χωρίς αντίκρυσμα (σελ. 50)*

&

Τον Νοέμβριο του 1920 το κόμμα των Φιλελευθέρων ηττήθηκε... καθαρότερα την αλλαγή της στάσης τους απέναντι στην Ελλάδα. (σελ. 144)

ΘΕΜΑ Β2

Οι πρόσφυγες είχαν ζήσει σε τόπους .... σημερινής ελληνικής ταυτότητας. (σελ. 169)

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

Σχολικό βιβλίο: «Το θετικό και αισιόδοξο κλίμα.....βαρύ κλίμα διχασμού.» (σελ. 208)

Στοιχεία πηγών: Σύμφωνα με το κείμενο Α , ο Βενιζέλος καταφέρεται στην αβεβαιότητα της υφιστάμενης πολιτικής κατάστασης στην Κρήτη, ακόμα και μετά τη θέσπιση Κρητικού Συνάγματος. Συγκεκριμένα, αναφέρει ότι το Σύνταγμα δεν κατέστησε την αυτονομία πραγματική. Η πλήρης εφαρμογή του Συντάγματος θα είναι δυνατή μόνο μετά τη λήξη της αρμοστείας.

Στο κείμενο Β , ο γενικός πρόξενος της Αγγλίας ,Εσμέ Χάουαρντ, σκιαγραφεί τον ύπατο αρμοστή απρόθυμο να συνεργαστεί με την κυβέρνηση αποκαλύπτοντας την αντιπάθεια του στο συνταγματικό πολίτευμα. Η δεσποτική συμπεριφορά του Πρίγκιπα αντικατοπτρίζεται στην απαξίωσή του προς τις κοινοβουλευτικές κυβερνήσεις και στην πεποίθησή του ότι η Κρήτη έπρεπε να διοικηθεί με αυστηρή

πειθαρχία σαν πολεμικό πλοίο ανεξαρτήτως των σχεδίων που είχαν κατά νου οι Δυνάμεις.

Στο κείμενο Γ αναφέρεται ένας ακόμα παράγοντας της σύγκρουσης του Βενιζέλου με τον πρίγκιπα Γεώργιο. Ο παράγοντας αυτός ήταν η έντονη ανησυχία του Βενιζέλου για όσα αφορούσαν την τύχη της Κρήτης. Η άγνοια του περιεχομένου των διαπραγματεύσεων και των πολιτικών ενεργειών του πρίγκιπα, ο οποίος δεν θεωρούσε αναγκαία την πληροφόρηση των συμβούλων του, όξυνε το ήδη βεβαρημένο κλίμα των σχέσεών του με τον Βενιζέλο.

ΘΕΜΑ Δ1

α. Σχολικό βιβλίο : «Το 1830... κατασκευή δρόμων.» (σελ. 31-32)

Στοιχεία πηγών: Από τη μελέτη του πίνακα (κείμενο Α) και την αξιοποίηση των στοιχείων του κειμένου Β, αναφέρεται ότι η μεγαλύτερη επιτυχία και προτεραιότητα του Τρικούπη ήταν τα δημόσια έργα όπου η επιτάχυνση της τεχνοοικονομικής υποδομής χαρακτηρίζεται εντυπωσιακή. Πιο συγκεκριμένα, κατά τη χρονική περίοδο που εκτείνεται από το 1830-1912, παρατηρείται θεαματική αύξηση των χιλιομέτρων δικτύου από 13 το 1830 σε 164 το 1852. Πρώτο μέλημα του Τρικούπη ήταν η ανάπτυξη της συγκοινωνίας, εφόσον το κόστος και οι δυσκολίες μεταφοράς ανέστειλαν την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς.

Παρατίθενται αρκετά παραδείγματα όπου αναφέρονται η αχρήστευση, η μη εκμετάλλευση και οι δυσκολίες ανάπτυξης του εμπορίου και των παραγωγικών δυνάμεων ως συνέπεια της υπανάπτυξης του εσωτερικού δικτύου.

β. Σχολικό βιβλίο : « Η πύκνωση ... την κατασκευή οδικού δικτύου.» (σελ. 32)

Στοιχεία πηγών: Σύμφωνα με το κείμενο Γ, της Μ. Συναρέλλη, *Δρόμοι και λιμάνια στην Ελλάδα 1830-1880*, σχολιάζεται ότι έως τον προχωρημένο 19^ο αιώνα οι ελληνικοί δρόμοι διαδραματίζουν περιορισμένο οικονομικό ρόλο, αυτόν της οδού διείσδυσης μόνο. Στα τέλη του 19^{ου} αιώνα οι δρόμοι είναι δυνατόν να καταστούν αγωγοί επικοινωνίας. Η υλοποίηση του δικτύου είναι συνέπεια μιας πολιτικής που στοχεύει στην οικονομική ανάπτυξη, ενώ η κοινωνική δομή κινείται με βραδείς ρυθμούς. Η στοχευμένη πολιτική της ανάπτυξης των μέσων επικοινωνίας που εφαρμόζει ο Χ. Τρικούπης απέδωσε θετικά αποτελέσματα στον τομέα της οδοποιίας. Κατά τις δεκαετίες 1770 και 1880, στις οποίες παρατηρούνται οι πρώτες απτές αλλαγές στην ελληνική οικονομία, εδραιώνεται η εκσυγχρονιστική ιδέα του Τρικούπη ότι η επερχόμενη υλική πρόοδος είναι άμεσα συνυφασμένη με τη συγκοινωνιακή ανάπτυξη.

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία που παρατίθενται στο κείμενο Α, όσον αφορά το οδικό δίκτυο. Εντοπίζεται σταδιακή κλιμάκωση των χιλιομέτρων κατά τα έτη 1862-1872, ενώ το 1882 διπλασιάζεται το ποσοστό συγκριτικά με το έτος 1872. Ραγδαία άνοδος κατασκευής των χιλιομέτρων σημειώνεται κατά τα τέλη του 19^{ου} αιώνα και τις αρχές του 20^{ου}, συγκεκριμένα κατά τα έτη 1892 και 1912, κατά τα οποία η πύκνωση του οδικού δικτύου περνά στην πρώτη θέση των εθνικών και τοπικών προτεραιοτήτων.

ΑΓ.ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 11 -- ΠΕΙΡΑΙΑΣ -- 18532 -- ΤΗΛ. 210-4224752, 4223687

γ. Σχολικό βιβλίο: « Στους ανασταλτικούς παράγοντες.... μεγάλο τμήμα της χώρας.» (σελ. 32)

Στοιχεία πηγών: Σύμφωνα με το κείμενο Γ, της Μ. Συναρέλλη , *Δρόμοι και λιμάνια στην Ελλάδα 1830-1880*, σχολιάζεται ότι έως τον προχωρημένο 19^ο αιώνα οι ελληνικοί δρόμοι διαδραματίζουν περιορισμένο οικονομικό ρόλο, αυτόν της οδού διείσδυσης μόνο. Στα τέλη του 19^{ου} αιώνα οι δρόμοι είναι δυνατόν να καταστούν αγωγοί επικοινωνίας.

ΟΡΟΣΗΜΟ ΠΕΙΡΑΙΑ

**ΑΜΑΝΑΤΙΔΟΥ ANNA
ΚΟΤΣΗΣ ΓΑΒΡΙΗΛ
ΑΝΤΩΝΗΣ ΓΑΒΡΙΑΗΣ**

ΟΡΟΣΗΜΟ